

Uudenmaan kiertotalouslaakso ja alueellinen kiertotalouden green deal

Kuntajohtajakokous 19.04.2023 § 4
221/00.04.06/2023

Uusimaa-ohjelman ja Uudenmaan hallitusohjelmatavoitteiden mukaisesti kiertotaloudesta on tarkoitus luoda yksi uuden kasvun suunnista. Sen toteuttamiseksi Uudenmaan kiertotalouslaakso -hanke on käynnistynyt vuoden alussa. Hankkeessa on tavoitteena rakentaa Uudellemaalle julkisen sektorin, TKI-toimijoiden ja yritysten yhteistyöhön pohjautuva kiertotalouden ekosysteemi, joka tarjoaa alustan kiertotaloussiirtymälle ja kiertotalouden liiketoiminnan kehittämiseksi. www.kiertotalouslaakso.fi

Pia Tynys esitteli asian ja kertoi liiton roolina olevan kytkeä yhteen, kuntia, yrityksiä ja hankkeita, sillä toiminta on ollut tähän mennessä varsin sirpaleista erityisesti hanketyön osalta. Kunnille rakennetaan vertais- ja yhteistoimintaverkosto ja yrityksille puolestaan pyritään tarjoamaan pilotointialustoja. Uudenmaan kehitysyhtiöille on tarjolla vahva rooli, ja kiertotalouteen liittyvää kehittämistyötä on jo aiemmin ollut Posintrassa ja Novagossa.

Tavoitteena on päästä maailman kiertotalouden edelläkävijäksi. Suomella on hyvät mahdollisuudet kehittää kiertotaloudesta tuotteita, joilla on varsin kohtuullinen vientipotentiaali. Kiertotalouden ympärille luodaan laaja ekosysteemi, jonka on tarkoitus olla myös asukkaiden kannalta toimiva. Kiertotalouslaakson toteuttamiseen osallistuu myös liiton aluesuunnittelun vastuualue, sillä sopivista kiertotalousalueista on huutava pula erityisesti pääkaupunkiseudulla.

Kiertotaloushankkeen tukemiseksi Uudenmaan liitto on liittynyt YM:n ja TEM:n vetämään kansalliseen kiertotalouden ”green deal” -prosessiin, jota liitto orkestroi maakunnan tasolla. Se toteuttaa kansallista kiertotalouden strategista ohjelmaa. Green deal toimii keskeisenä työkaluna Uudenmaan kiertotalousekosysteemin rakentamisessa, tavoitteiden asettamisessa ja toimenpiteiden määrittelyssä. Osana green deal -prosessia on käynnistymässä Uudenmaan alueellisen kiertotalouden toimenpideohjelman valmistelu. Siinä määritellään muutosalueet, toimijoiden roolit, toimenpiteet ja sitoumukset. Valmistelun lähtökohtana ovat maakunnalliset ohjelmat, kiertotalouslaakson hankesuunnitelma, kuntien ilmasto-ohjelmat ja kiertotalouden tiekartat sekä kansallisen green deal -prosessin tausta-aineistot, tavoitteet ja toimenpide-ehdotukset sekä muut selvitykset ja toimijatapaamiset. Green deal -prosessi on käynnistynyt keväällä 2022, jolloin liitto on allekirjoittanut liittymissitoumuksen. VTT, Syke ja LUKE ovat rakentamassa kansallisen tason skenaarioita.

Ensimmäiset kaksi työpajaa maakunnan tavoitteiden ja toimenpiteiden määrittämiseksi järjestetään:

- **8.5.2023** Kiertotalous strategisena tavoitteena, kiertotalouden muutosalueet ja toimenpiteet
- **8.6.2023** Kiertotalous ja julkiset hankinnat

Tavoitteet ja toimenpiteet muodostavat pohjan kuntien kiertotalouustyölle ja ylikunnallisen yhteistyön rakentamiseen. Kunnille on toimitettu kutsut ja kunnilta toivotaankin laajaa osallistumista työpajoihin.

Alueellisen kiertotaloussopimuksen/sitoumuksellisen toimenpideohjelman valmistelu jatkuu vuoden 2023 syksyllä. Työssä kytketään yhteen ja hyödynnetään kiertotalouslaakson teematyöpajoja ja yhteistyöverkostoja.

Liitto edistää osaltaan toimien toteutumisen edellytyksiä selvitystoimenpitein, temaattisten työpajojen, kansallisen ja EU-tason edunvalvonnan, kansainvälisen yhteistyön ja viestinnän keinoin sekä tunnistaa eri rahoitusten mahdollisuuksia toteutuksessa. Uudenmaan liitto on liittynyt myös EU Komission Circular cities and regions initiative -aloitteeseen. Näin varmistetaan siirtymän tuki sekä kansalliselta tasolta että EU-tasolta ja kytketään tekeminen yhteen sekä eurooppalaisten alueiden että muiden maakuntien kanssa.

Merkittiin katsaus tiedoksi.